

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și tipografia,
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrazcate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se returnează.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și a
correspondenților din anșurări:
În Viena: H. Bakes Nachf.
E. Augenthaler & Eberich Losner.
Hainrich Schelsk. Rudolf Moser.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
În Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekelin Bernat. În Ham-
burg: Maroly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
ziă garmond pe o coloană 6 or.
— Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 8-a o
scrie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 80, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 244.

Brașov, Vineri 3 (16) Noembrie.

1900.

Ce pace vor puterile cu China.

După nesfârșitele pur parleurî cu Li-Hung-Chang și cu prințul Ciug pentru a afla o modalitate de a se aplană conflictul puterilor cu China, sosese scirea dela Peking, că reprezentanții puterilor acolo s'au unit între sine în mod definitiv asupra condițiilor, în cari puterile voiesc se încheie pace cu China. Acesta este evenimentul cel mai important al zilei.

Cestiunea chineză a început să devină ominosă pentru puterile europene, mai ales după ce expedițiunile acestora în China le cauză cheltueli enorme. Așa de pildă numai Germania a cheltuit până acuma pentru „aventura ei chineză“, cum se dice pe acolo, nu mai puțin decât 152 milioane mărci, pentru cari se va cere indemnitate dela parlamentul, ce s'a întrunit ieri. Pe lângă această cestiunea chineză conține în sine germenele, din care se pot nasce mari discordii între puteri, și decât acestea au fost înlăturate până acuma, nu înseamnă, că nu vor pute isbucni la ori-ce moment în viitor.

Tocmai în ce privește înțelegerea dintre puteri, faptul stabilirii în deplin acord a condițiilor de pace din parte-le este îmbucurător și constituie de-ocamdată singurul rezultat pozitiv, căci în ce se referă la așteptările, ce se légă de pasul din cestiune al puterilor, este foarte nesigur încă decât ele se vor împlini.

Condițiunile de pace puse de puteri sunt foarte aspre și umilitore pentru Chinezii și mai ales unele din ele vor întâmpina adencă nemulțămire și probabil și mare opozițiune din partea lor.

Nu le va fi greu Chinezilor de a trimite misiunea, ce li-se cere, la Berlin pentru a exprima părerea de reu a împăratului Chinei pentru omorirea ambasadorului Ketteler. Nu așa de ușor însă le va căde să ridice un monument pe locul unde acesta

din urmă a fost omorit, deoarece acest mod de onorare a unui strein se contradice cu vederile și sentimentele religioase chineze.

Tote scestea însă ar mai merge pe lângă ore-care resignare. Dér pretensiunea, ca capii răscolei Boxerilor, numiți de cătră reprezentanții puterilor să fiă pedepsiți cu mörte și ca execuțiunea lor să se întempele înaintea ochilor reprezentanților puterilor, stabilindu-se mai întâiu identitatea persónelor, este cu atât mai aspră pentru Chinezii, cu cât între acei capi se află și vr'o 9 prinți împărătesci și funcționari înalți între cari și tatăl viitorului împărat prințul Tuan. Contra acestui punct vor remonstra Chinezii foarte mult, mai ales după ce Li-Hung-Chang a declarat deja mai dinainte, că curtea chineză nu se poate învoi ca prinții împărătesci să fiă pedepsiți cu mörte. Puterile însă pretind această pedepsire, pentru-ca să se statueze un exemplu odată pentru tot-deuna.

Nu mai puțin grea și aspră li-se va păre Chinezilor și pretensiunea de-a plăti o despăgubire de 600 milioane taeli, o sumă colosală, ce li-se cere, având în vedere mai ales, că ađi cea mai mare parte a venitelor vămilor chineze este deja sequestrată.

Nu se scie încă, decât curtea chineză și Chinezii în genere, a căror conștiință de sine și orgoliu este atât de mare, nu vor mai încerca de a continua rezistența în contra puterilor. În tot cazul stăpânitorii Chinei sciu acuma cum stau cu acestea și în ce condițiuni pot se încheie pacea. Dér mai sciu, că dela formularea condițiilor de pace până la împlinirea lor este încă un drum lung și de sigur ei își vor da totă silința să nu-l scurteze și să nu-l ușureze.

Noua sesiune a Dietei ungare se va începe Marția viitoare. Sesiunea actuală (a 4-a) se va închide Sâmbătă. În ședința de Vineri raportorul comisiei financiare va

prezenta raportul numitei comisii asupra budgetului pe 1901.

Afacerea Stadler, în urma celor publicate de „Narodni Listy“ din Zara, a venit din nou în discuțiune în comisiunea financiară a camerei ungare. Ea a fost sulevată de Justh Gyula, care a interpelat pe ministru-președinte Szell, decât are cunoștință despre cele ce i-s'au raportat numitei foi (Am luat și noi notiță în numărul de ieri. — Red.), și decât da, atunci ce are de gând să întreprindă pentru a-se souti autoritatea coronei și demnitatea statului ungar?

— Coloman Szell a răspuns, că informațiunea diaristică din cestiune este, probabil, o creațiune a fantasiei. Nu se poate presupune și nu se poate crede, ca corespondentul numitei foi să aibă cunoștință esactă despre ceea-ce a dis papa cătră archiepiscopul Stadler. Cu atât mai puțin se poate presupune, că informațiunea ar corespunde adevărului, cu cât ambasadorul austro-ungar din Vatican nu face nici o amintire despre acesta în raportul său cătră ministrul de esterne. Papa a primit pe Stadler ca pe ori-care alt prelat, care a mers la Roma ca să-și exprime omagiile sale papei.

„Reichstag“-ul german a fost desehis ieri. Nici-odată, ca de rândul acesta nu s'a așteptat în Germania cu atâta interes deschiderea „Reichstag“-ului. În el se va prezenta noul cancelar german Bülow, se va cere aprobarea ulterioară a sumei de 152 milioane mărci, ce s'au cheltuit cu expediția în China, și de-odată cu acesta va veni în discușiune și politica germană în China — cestiuni acestea, cari de sigur vor crea greutăți lui Bülow.

În Mesagiul de deschidere, citit de împăratul Wilhelm, se spune, că evenimentele din Asia orientală au provocat cea mai adencă turburare la toate poporele civilizate. Ura fanatică ațită de consilierii fără conștiință ai curții imperiale chineze, a făcut ca poporul să se dedea la crudelițăți în contra locuitorilor paucini și a culturii creștine. Amintescue uciderea ambasadorului german și pericolul în care s'au

aflat străinii din Peking, și dice, că scierile alarmante au unit pe toți aceia, cari de altfel sunt despărțiți unii de alții. Tote națiunile în contra cărora s'a îndreptat atacul, și-au dat mâna și au trimis pe fiii lor să lupte umăr la umăr. Guvernele sunt unanime în a lua măsuri de a-se stabili raporturi normale în China și după pedepsirea culpabililor, a-se face imposibilă turburarea păcii universale.

Mesagiul arată cauzele pentru cari „Reichstag“-ul n'a fost convocat, ca să voteze cheltuelile cu expedițiunea în China. Spune, că raporturile Germaniei cu toate puterile străine sunt bune și amicale și cu durere amintescue despre tragiul sfârșit al Regelui Umberto. La esposiția universală din Paris munca și dibăcia germană au fost împărțite de o mare recunoșcere. Acest succes nu poate să fiă salutat decât cu bucurii și să împinteneze munca națională la opere tot mai mari.

Mesagiul sfârșescue urând ca lucrare, parlamentului să fiă spre binele imperiului.

Chamberlain și Malta. Lui „Volkszeitung“ din Berlin i-se anunță, că ministrul coloniilor englese Chamberlain a dispus, ca în insula Malta, din ai cărei 180,000 locuitori numai 6000 sciu englesescue, limba englesă să fiă egal îndreptățită cu limba italiană, și începând din 1914 numai limba englesă să fiă oficiosă. — Mai adaugem, că zilele trecute Chamberlain a dat o tristă dovadă de despotism. Primind pe notabili din Malta, ministrul a năvălit cu vorbe vătămătoare asupra lor și a dis, că raportele ce i-s'au făcut, sunt o obrădniciă. Apoi a dis, că Malta are prea mare libertate și, spre ași arăta puterea, a isbit cu pumnul în masă așa de tare, încât nevinovata mobilă mai că nu s'a crepat.

Bulgaria și căile ferate bosniace. De când în monarchia austro-ungară s'a pus la ordinea zilei construirea nouelor căi ferate bosniace, guvernul bulgar încă se ocupă cu planul, de a face o legătură între căile ferate ale Bulgariei cu linia ferată Mitrovița-Salonic prin Macedonia. Din cauza aceasta se vor relua, se dice, lucrările între-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Fântâna cu găletă.

Traducere din l. germană, de Victor V. Popescu.

(Urmare.)

Erau apröpe opt ore, timpul când trebuia să se începă producțiunea. Cea mai mare parte a publicului se grămădea spre ușile deschise ale teatrului și astfel mi-a fost posibil să viu în nemărginită apropiere a Parisianei. Imi cumpărai și eu o bombonieră legată cu un firicel de ață aurie și avui astfel pretext de a-o agrăi.

O auđi vorbind limba germană cu femeia care, vindea acolo, dér mi-se părü, că ar fi lipsă de bon-ton să mă adresez cătră ea în altă limbă, decât în limba ei maternă.

— „Scusă Dömnă“ începui, deschidând o conversațiã în limba francesă cum mi-se părü mai corect. „Am fericirea a fi vecinul D-vöströ; decât nu mă înșel, aveți a vă plânge de aceeași întâmplare ca și mine, neaflând bilete la producțiunea de astăzi?”

— „Sigur“ răspuse ea după ore-care pauză, roșindu-i drăgălașă față. „Și noi suntem eschiși dela reprezentațiã.“

În acest moment îi oăđu din mână bomboniera. Eu mă grăbii, se n'țelege, să i-o ridic și să i-o predau. Ea imi mulțumi cu mult mai călduros, de cum ar fi meritat neînsemnatul serviciu, ce i-l prestasem.

— „Madame!“ urmai eu cufundat în frumșetea ochilor ei negri. „A-și fi foarte fericit, decât văși pute presta mai mult, decât o supunere convențională.“

Eu însumi am fost frapat de aceste vorbe îndrăsnete. Ninon roși; mi-se părea, că cetesc din fața ei ceva fericitor și era să deviu și mai infocat; atunci auđii la spate vocea comandatöre a colonelului.

„La ce atâtea bomböne? Copilul va deveni încă răsățat prin atâtea dulcetur!“

Eu îl salutai foarte rece privind-mă așa de frapat și cu rea credință, apoi m'am retras. L'ași fi sugrumat, căci eram convins, că prin apropierea lui s'a împedecat o relațiune mai intimă cu nenoroita femeia. Decă m'ar fi putut mângăia ceva, era nu-

mai privirea ei, cu care și-a luat rămas bun dela mine.

După masă ploua de credeai că varsă cu ciubărul. De astă-dată nu-mi părü rău, că n'am aflat loc la teatru. Eu parăsisem ideea de a face o excursiune prin împrejurime, văđënd oă colonelul dimpreună cu sóora sa au părăsit casa. De aici am dedus, că Ninon a refusat să-și însoțescă bărbatul. Și ce-mi putea fi mai plăcut, decât a-mi petrece timpul aici în casă, numai cu dēnsa, căci puteam spera o întâlnire ocașională său pe prispă, său pe scări.

Șeui mai multe ore la ferestra deschisă privind în grădina inundată de plöie și pândind rēsunetul pașilor ei. Într'aceea de-odată văđui jucându-mi ceva alb înaintea ochilor. Era să nu-mi cred ochilor, când mă încredințai, că era o bombonieră de hărătiă care atărna de mai multe fire de ață, legate la olaltă.

Ce să însemneze această? Auđii bătându-mi inima, și mă sileam să nu cuget mai departe.

Dér nu mai era îndoielă, firul venea sigur din ferestra de sus și acolo nu putea

fi alt-cine-va decât Ninon, și ea trebuia să soie, oă eu locuesc aici în parter și că sunt acasă. Eu cântasem totă după amēđa felurite cântece, parte spre a-o distra, parte spre a-i face cunoscută prezenta mea.

Nu, această sigur era vre-o solă pentru mine din parte-i.

Cu mâinile tremurânde m'am apucat să desleg bomboniera de fir. Am aflat în ea un boboc roșu ca sângele. Ah! Înțeleg eu bine limba florilor? Roșu este colörea amorului.

„Tot ești tu un ștregar!“ șoptii eu în mine. Decă nu ar fi fost drugii de fier dintre ferestre, m'ași fi aplecat, afară și a-și fi apropiat bobocul acela de buze, spre a-i arăta în mod vizibil cât de mult onorez darul dēnssei. În acel moment imi smulsei o rosă galbenă din botonieră și o legai de fir, care, par'öă așteptând, juca înaintea ferestrei. El fu tras îndată în sus. Roza cea galbenă nu era rău alășă ca contradar; galben este colörea gelosiei și pentru a suferi de această, aveam chiar cauză.

Retinându-mi respirațiunea așteptam un răspuns. Una-două-trei minute

rupte pentru construirea liniei Radomir-Küstendil până la frontiera turcoască, lucrări, ce se vor continua în anul viitor. Se mai anunță, că ministrul căilor ferate bulgar va merge încurând la Constantinopol, ca să espereze o iradea dela Sultan pentru concesiunea jonctiunii oăilor ferate bulgare cu linia Saloniciului.

Procesul asasinilor bulgari.

(Urmarea ședinței dela 31 Octomvrie v.)

Prin actul de acuzare — căruia i-a dat cetire grefierul Sachelarie — sunt dați judecății în total 22 de acusați, din cari 9 sunt în prevenție și ceilalți doșiți în Bulgaria. Cei doșiți vor fi judecați la urmă, în contumaciă, fără concursul juraților.

Din cei 9 acusați arestați, Boiciu Ilieff, Nic. Miteff, Mitu Stoicoeff, Cristu Carambuloff și Alex. Trifanoff sunt dați judecății pentru omorul Fitowschi, ér Stoian Dimitroff, Spiru Alexoff, Achim Peteff și Nicola Bogdanoff și Hagiu pentru omorul lui Stefan Mihăileanu.

Hagiul mai e dat judecății și pentru oomplotul în contra M. S. Regelui.

Din cei 13 acusați doșiți și aflați în Bulgaria sunt implicați în omorul lui Fitowski, Gheorghe Teodoroff, student, Marcu Bosneacoff, Anghel Pop-Arsoff, Coti Zamfiroff, și Traiciu Tvetcoff, toți acestia foști membri în comitetul bulgar din Bucuresof și cari au asistat pe Boiciu Ilieff la actele cari au pregătit crima. Boris Sarafoff, președintele comitetului bulgar din Sofia, Gh. Petroff, casier, Vladimir Kovaceff, secretar al aceluiași comitet, și Ivan Stoianoff, sunt acusați că prin daruri, promisiuni, abus de autoritate și uneltiri culpabile, au provocat pe Boiciu Ilieff să comită asasinatul lui Fitowski.

În omorul lui Stefan Mihăileanu, dintre acusații dispăruți sunt Dumitru Troleff, pentru-că a ajutat pe Dumitroff la comiterea crimei, procurându-i banii necesari și i-a soos biletul de trecerea frontierei pentru a veni în România; Alexandru Burlacoff, pentru că a indicat asasinului pe Mihăileanu spre a-l ucide.

Boris Sarafoff, Dumitru Davidoff, vice-președintele comitetului din Sofia, Vladimir Kovaceff și Dumitru Iconomoff, dispăruți, sunt acusați, că prin daruri, promisiuni, abus de autoritate și uneltiri culpabile, au provocat pe Stoian Dimitroff să comită crima sus arătată.

În complotul contra vieței M. S. Regelui sunt implicați, afară de arestatul Nicola Bogdanoff și Hagiu, și Boris Sarafoff, Anghel Pop-Arsoff, Marcu Bosneacoff, doșiți în Sofia.

După ce grefierul a terminat cetirea actului de acuzare se încep interogatoriile acusaților.

Interogatoriul lui Boiciu Ilieff.

Președintele (cătră interpret): Intrebați pe Boiciu Ilieff, a mai fost condamnat?

Boiciu Ilieff: Nu!
I. (întrebare). De ce e dat ca recidivist?

R. (răspuns). N'am mai fost condamnat.

I. Care este însărcinarea ce ai avut'o când ai venit în Bucuresof dela Rusoiuk, în Ianuarie? Ce însărcinare ți-a dat comitetul?

R. Am avut însărcinare dela Sarafoff pentru a ucide pe Fitowsky.

I. Cine era Sarafoff?

R. Președintele comitetului macedonean.

I. Te-ai dus tu la Sarafoff, séu acesta te-a chemat?

R. M'a chemat printr'un servitor dela comitet.

I. Mai erau și alte persoane acolo?

R. Era Sarafoff și încă alte două persoane?

I. Ce conversații ai avut cu Sarafoff?

R. Eram nedecis ca să mă duc, séu nu să omor pe Fitowsky, mai ales, că nici nu-l cunoșeam; în urma celor ce mi-s'au spus de el m'am dus. În séra aceea m'am întâlnit cu Sarafoff la otel Continental, unde mi-a dat și arma, ca să-l omor pe Fitowsky.

I. Mai erau alții cu Sarafoff?

R. Era singur.

I. Nu era și Petroff?

R. Nu îl cunosc.

I. Cine ți-a dat toporul?

R. Sarafoff.

I. De unde avea toporul?

R. S'a urcat sus la Nicola Miteff și mi-l'a dat.

I. Va să dăcă nu era singur Sarafoff?

R. Era el și cu Nicola Miteff și încă unul.

I. Câte parale ți-a dat Sarafoff?

R. Mie nu mi-a dat nimic.

I. N'ai vădut când i-a dat Sarafoff lui Miteff 150 lei?

R. Nu.

Interogatorul urmăză asupra relațiilor acusatului și continuă:

I. Când ai plecat din Sofia, numai tu erai înarmat cu toporul, séu mai erau și alți armați?

R. Eu aveam un topor și un pumnal, Miteff și Boicoff revolvere.

D-l președinte îi presentă toporul, cu care a ucis pe Fitowsky și pe care Ilieff îl recunoșce.

După acésta acusatul Boiciu Ilieff descrie pe larg toate operațiunile lor criminale din noptea de 11 Februarie 1900 arătând și rolul, pe care Trifanoff îl avea în îndeplinirea crimei.

I. Cine trebuia să-ți arate drumul să te întorci acasă, după-ce vei fi comis crima?

R. Carambuloff.

I. El era lângă tine, când ai dat lovitura?

R. Era ceva mai departe.

I. Ce ai făcut, după-ce ai dat lovitura?

R. Am fugit ca să scap.

I. Trifanoff era aproape de Fitowsky, când ai dat lovitura?

R. Il ținea de mână.

I. Câte lovituri ai dat?

R. Două séu trei.

I. Ai fost plătit?

R. Nu.

I. Atunci, pentru-ce l'ai ucis?

R. Pentru-că Fitowsky era spion turo.

I. Ce dovedți, aveai pentru asta?

R. Nu am avut probe, numai am auzit; erau două femei, cari plâneau și spuneau acésta și eu, care am suferit mult din cauza Turcoilor, m'am revoltat.

I. Ce ai suferit din pricina Turcoilor?

R. Odată au intrat nisece bande de Turci în sat la noi, au jăfuit și omorit.

I. Nu știi, că bande de tâlhari au tôte națiile — și Bulgarii?

R. Au tôte națiile; însă nu ca la Turci.

După alte câte-va întrebări, puse de d-l procuror general, de jurați, de partea civilă și de apărare, interogatorul se sfirșese și ședința se ridică.

A treia ședință s'a ținut eri în 1 (14) Noemvrie, în care s'a continuat cu interogatoriul acusaților, fiind interogat la rândul lui Nicola Miteff, complice la omorirea lui Fitowsky.

Cartușul lui Dimitroff.

Înainte de a se deschide ședința de Marți a Curței cu jurați s'a petrecut, după cum raportéză „Universul“ următorul incident:

La coborîrea din dubă, cei 9 Bulgari au fost primiți de d-l Giuvanu, președintele Curței ou jurați, asistat de grefierul Curței de inspectorul de poliție d-l Oprescu, de d-l Aricescu, comisarul palatului, de d-l Corbuleanu, comisar de siguranță și de d-l Congopol, intendentul palatului de justiția.

La penitenciarul Văcărești s'a făcut acusaților bulgari trei perohisiții. Când au sosit la palatul justiției li-s'a făcut în prezența președintelui Curței, ultima perohisiție.

Atunci s'a produs de-odată o mică panică. Pe când comisarul Corbuleanu perohisiționa pe Dimitroff, asasinul lui Mihăileanu, exclamă: „Am găsit un cartuș!“

Grefierul, care era aproape, se dete oăți-va pași înapoi; toți ceilalți rămaseră cu privirile fixate asupra asasinului.

Uimirea tuturor dispărî însé numai deoat când comisarul Corbuleanu, esaminând cartușul, exclamă din nou: „E un cartuș de pâne!“

În adevăr, asasinul Dimitroff făcuse din miez de pâne un cartuș foarte bine alcătuit, mai ou sémă, oă pânea se înegrise.

Inofensivul cartuș a fost confiscat, ér Bulgarii acusați în complot și asasinatele oomise fură duși în camera lor.

Din România.

Tururile contra grindinei. D-l Filipescu, ministru român al domeniilor, a însărcinat pe inginerul G. N. Nicolescu, directorul general al agriculturii, de a studia cestiunea întrebunțării tunurilor contra grindinei în România.

„Univ.“ află, că d-l Filipescu a luat hotărîrea de a se face o instalație sistematică în Aprilie viitor în marea pepinieră model a Statului Istrița (judetul Buzău), aprobând atât de favorabil oferta ce i-s'a prezentat de d-l Gino Mariotti, care, cel dintâiu aduse la noi ideea sistemului gran-

dinifugo. Acesta și-a luat angajamentul de a face instalația ou spesele sale și de a nu reclama nici o plată decât în urma definitivelor rezultate satisfăcătoare date de tunuri.

Suntem convingși, oă astfel de esperience vor da și în România cele mai bune rezultate: astfel acest exemplu dat de guvern va fi imediat urmat de toți inteligenți agricultorii români.

D-l Filipescu a însărcinat pe d-l Gino Mariotti de a-i presenta o detaliată relațiune asupra actelor oficiale și discuțiunilor, care se vor ține la Padova (Italia) în zilele de 25, 26 și 27 Noemvrie st. n. pentru al II-lea congres internațional de tiruri în contra grindinei. La acest congres vor lua parte delegații Spanioli, Italiani, Unguri și o mare reprezentanță francesă.

Importul României din Francia, în anul 1899 a fost de 7 milioane, ér esportul ei în acea țără, în același ani, a fost de 30 milioane.

La 15 (28) Noemvrie se va face inaugurarea seriei de conferințe la Ateneul român.

Între conferințele anunțate la Ateneul român pentru luna Ianuarie 1901 va fi una în care se va trata despre Dobrogea. Conferențiarul este unul dintre cei mai competenți cunoșcători ai acestei părți a României, d-l Ion Nenitescu fost prefect de Tulcea.

— În sala de jos a Ateneului român se vor organiza în curând cursuri superioare de istorie și literatură. La aceste cursuri nu vor fi admiși decât auditori anume înscriși.

— Un distins om de stat va ține la Ateneul român, în anul 1901, o importantă conferință istorică ou ocazia aniversării asasinării lui Mihail Viteazul în Ardeal.

Conform votului adunării generale a Ateneului Român din 25 Martie 1900 se va așeza în grădina Ateneului un bust de marmoră perpetuând trăsăturile feței nemuritorului fondator al instituției, C. Esarcu. Bustul, opera sculptorului Constantin V. Hegel, se va desvli ou solemnitate în ziua de 8 Noemvrie v. Se vor invita la solemnitatea desvlierei bustului: ministrul cultelor și instrucțiunii publice, primarul Bucurescilor, membri familiei, membri și conferențiarii Ateneului, presa, societățile: Liga Culturală, societatea de cultură Macedo-Română, Tinerimea Română, asociațiunea studenților universitari, societatea studenților în medicină; delegațiunii a câte 5 membri dela licee, cursul superior; societățile Albaneze; tôte dômnele iscalite pe actul de fundatiune; Academia Română; Ateneele din județe, societatea pentru învățătura poporului român; direcțiunea conservatorului și a teatrelor. D-l Trandafir Djuvara, membru al societăței, va rosti ou cuvântare de laudă a regretatului sərbătorit C. Esarcu. Va urma descoperirea bustului în sunetul muzicii. Vor urma discursurile diverse, ce se vor anunța prealabil biuromului Ateneului și depunerea corônelor. Corul conservatorului va deschide serbarea ou „Imnul Regal“ și „Deșteptă-te Române“.

oari îmi părură ca o vecinicie. În fine firul apărî din nou. Era să erup în strigăte de bucurie vădend legat de fir un coșuleț fin lucrat. Ca un leu m'am aruncat asupra lui și găsi în el o caisă mică.

Înzadar îmi spărgeam capul, ce să însemneze acésta. În fine rupsei o foiță din carnetul meu și scrisei pe ea, de sine să înțelege franțuzesce, puținele cuvinte: „Vé pot ruga pentru esplicațiunea acestor semne?“ Eu aruncaî hărția motolită în coșuleț, care fî ridicat în sus, spre a apăre din nou. De astă-dată era o bombonă în el. Era o bombonă pachetată într'o hărțiuță colorată, precum vădusem de diminéță. Cu nespună bucurie rupsei fâșiuta de hărțiă de pe bombonă și cetii următorul oitat:

„Nu mă întreba iubitul meu
„De ce jelesc atât de greu“.

Acum îmi adusei aminte, că și eu am nisece bombone și le scosei din buzunar. Le esamini pe tôte, de să nicidecum n'am putut afla vre-una, al cărei vers să pôtă corespunde la citatul primit de sus. Mi-se păreau tôte prea banale. În fine pusei mâna pe carnet.

O minută mai în urmă se ridică în sus coșulețul, ducend cu sine o hărțiuță, în care înfășuraseram trei bombone. Eu o asigurai pe Ninon, oă numai eu sunt cel ce o pot înțelege și așteptai răspunsul cu mare nerăbdare.

Nu dură mult și coșulețul din nou apărî și de astă-dată era o bombonă în el. Pe fâșiă de hărțiă cetii plângerea Ninonei scrisă în următorul oitat:

„Cine-mî cunosce dorința
„Scie ce-i suferința“.

Învindându-mî oreoul în gură, îmi sfărimam capul să-i compun un vers convenabil, prin care să mi esprim sentimentele, dér nu fui în stare să compun nimica. În fine a trebuit să mă mulțănesc numai ou prosa, și acésta era cam scurtă, dér se puté înțelege mult din ea.

„Dômă, Te iubesc! Pot spera?“ Cam acesta era conținutul foiței, pe care punend-o în coșuleț, acesta se îndreptă în sus însoțit de trei bombone, după-ce deja coșulețul ca și purtat de-o mână impacientă făcuse de vre-o câte-va ori acésta cale.

Par' că stam pe flacări, așa de impacient așteptam răspunsul. El și sosi, dér mai dulce de cum ași fi sperat, oăci pe hărțile bombonelor era de astă-dată acest vers:

„O, dulce speranță, gingaș dor,
Timp dulce al primului amor!
Ochiului meu cerul senin i-s'arată
Și de fericire inima-mî e bătă“.

Acum aveam lucrul pe față. Jucam de fericire prin odăi stringend mica hărțiuță la buze. Acest mod de răspuns al Ninonei s'ar fi putut păre cam suspect, dér de scusat, oăci singur s'a grăbit să răspundă la cele scrise de mine, ca să mă liniștescă. Soie Dumneșeu ce o fi suferit biata femeie deja de ani, în căsătorie! Îmi dăsei aducend-mî aminte de al doilea citat pe care mi-l trimisese și în care mă face să înțeleg a ei suferință. Da, da, s'ermană ființă, te n'țeleg foarte clar și nu voi lăsa, să se arune asupra ta nici o piétră! Înima ta suferindă, ce se consumă în dorința amorului, scusă tôte!

Pe urmă prinđend carnetul îi scrise-i următorea epistolă:

„Adorată Ninon! Dăcă au esistat vre-o dată două inimi, cari dela inoeput să fi fost hotărîte a fi una a celorlalte, atunci aceste inimi sunt inimile noastre. Da, d-ta ai dreptate să vorbești de primul amor, căci sunt conving, că o inimă ca a d-tale numai odată este în stare să iubescă în adevăr, și soțul d-tale nu este în stare să-ți presteze un astfel de amor.“

„Mult iubită! Află, oă viața mea stă la dispozițiunea d-tale! Dispune de mine! Pôte-ți pot servi ou vre-un sfat, spre a puté face un sfârșit insuportabilei situațiunii în care te afli. Vino mâne diminéță la cinci ore în grădina comunală a oimiterului, te aștept la monumentul cel mare de lângă intrare. Pe veci al d-tale Ludovic Rys, funcționar ministerial din Viena“.

Am aruncat biletul în coșuleț dimpreună ou vre-o jumătate de duzină de bombone, ca gingaș simbol al intensivei dulocți în care pluteam, — și telegraful nostru de amor funcționa tot așa de punctual ca și până acuma.

De astă-dată am așteptat foarte mult până a apărut coșulețul, și când îmi jucă érá înainte, era gol. Atunci am tremurat. Să fi aflat ea ore prea obraznice aprecierile

SCIRILE ȚILEI.

— 2 (16) Noemvrie.

Cărți postale. Ministru unguresc de comerț a publicat în fôia oficială ungurescă o ordonanță, în care se stabilește inscripția pe cărțile postale fabricate de privați. Ministrul dispune, ca pe cărțile postale, între cari și cele ilustrate, inscripția de pe partea cu adresa să fie în limba maghiară („Levelezô-lap“). Inscriptiile în altă limbă nu pot fi puse, decât în rënd separat și numai sub inscripția maghiară. În corespondența cu străinătatea însă, pe baza convențiunii internaționale, sunt a-se folosi cărți postale cu inscripția „Carte postale“ de-asupra, ăr de desubt urmază inscripția în limba maghiară.

Naționalitățile în armata comună. Țilele acestea s'au publicat nise date statistice fôrte interesante cu privire la contingentul, ce-l au diferitele naționalități din monarhia în armata comună. Se spune între altele, că: *Slavi* sunt 430,000, *Germani* 227,230, *Maghiari* 122,234. (Între acestea sunt calculați toți Jidanii, toți reneștii și acei cu nume maghiarizate), *Români* 48,000, *Italiani* 13,669. Dintre Slavi numărul Cehilor și Slovacilor este de 174,268, Poloni 75,672, Ruteni 74,675, Croați și Sârbi 74,514 și în fine Sloveni 27,513. — Reese așa-dér, că elementul slav (430,000) este mai numeros reprezentat ca toate celelalte elemente ne slave la oaltă (411,133).

Membrii noi în camera seniorilor austriaci. Din Viena se telegrafază, că după informațiunile, ce le au cercurile politice de-acolo, împăratul va numi membri noi în camera seniorilor.

Cancelăriă advocațională în Tinca. D-l Dr. Andrei Ille face cunoscut, că și-a deschis cancelăriă advocațională în Tinca (strada Francisc Iosif Nr. 261.)

Precauțiunea lui Wilhelm II în fața unui atentat. Un diar berlinez asigură, că împăratul Wilhelm al Germaniei e singurul monarch séu șef de stat din Europa, care pörta pururea la sine un revolver. Bine incredințat, că el va fi mai curând séu mai târziu atacat de un anarhist ôre-care — numărul de scrisori amenințătoare, ce i-se trimit zilnic, ne mai lăsându-i nici o îndoială în privința asta, — împăratul Germaniei a jurat deja de mult timp de a-și vinde scump viața. În fă-oare dimineță, jaeger-ul séu, care nu-l părăsesse niciodată, îi curăță cu îngrijire arma, ale cărei resorturi le curăță, și pe care o încarcă cu 6 cartușe. Une-ori chiar, mai ales când e la Potsdam, Wilhelm II se eseroitéză la tir într'una din alele parcului séu, cu revolverul lui de calibru 7 jum. milimetri.

Inchiderea Esposiției din Paris. Din Paris se scrie cu data de 11 l. c. următoarele: Eri, ziua penultimă, esposiția universală, pe lângă toate că era o di fri-

gurôsă, a fost cercetată de 600,000 persoane. Astă-nopte la 10 ôre o bubuitură de tun dată din turnul Eifel va vesti închiderea esposiției. Lume multă a fost și la grandioasa festivitate de adio, care a aranjat'o în sala uriașă de pe câmpul lui Martie cu câte-va țile mai înainte administrația esposiției în onôrea ambasadorilor statelor străine. Tôte palatele construite din lemn vor fi vëndute și multe din chioscuri se vor puté vedé prin parcurile unui séu altui boier. Așa pavilionul japonez, a cărui material de lemn a costat 40,000 franci, s'a vëndut întreg cu 100,000 franci. Damele din aristocrația parisană, cari posed vr'un castel în vre-o parte romantică a Francoiei, își pun capul după câte-un pavilion exotic de lemn. O damă din societatea înaltă era de tot nefericita, pentru-că altă damă a cumpărat pavilionul „Congo“. Ea se liniști numai atunci, când arhitectul îi promise, că-i va edifica un alt pavilion în ael stil, dér mai mic, care costă 15,000. Satul rusesc de pe colina Trocadero e deja mai mult de jumătate vëndut. Multă lume se îmbulzesc la satul elvețian, unde fă-care colibă și căsioară se vinde c'un preț frumos. Pavilionul norvegian este de vëndare cu 50,000 franci, ăr cel bosniac cu 30,000 franci.

Visitarea Esposiției din Paris. Dela deschiderea Esposiției până la 4 Noemvrie st. n. au intrat la Esposiția 48.170.774 persoane, din cari 37.207.600 cu plată. Din 65 de milioane de tickete emise se calculază, că vor rămâne 19—20 milioane.

Damele la universitățile germane. După cum arată datele statistice dela universitățile din Germania, numărul damelor ascultătoare în anul acesta la acele universități a întrecut cu mult pe cel din anii trecuți. Așa la universitatea din Berlin se află 293 ascultătoare, în Bonn 61, Breslau 41, Lipsca 27, Giessen 16, Königsberg 15, Würzburg 15, Heidelberg 13, Freiburg 12, München 11, Strassburg, Kiel și Marburg câte 8, Tübingen 5 și Erlangen 2 ascultătoare. Dintre toate universitățile europene la cele din Elveția se află relativ mai multe ascultătoare. Numărul lor este de 624, dintre cari 187 sunt înscrise la universitatea din Geneva, la cea din Berna tot atâtea, ăr la cea din Zürich 174. Din cele 624 de ascultătoare, mai mult ca jumătate, 392, studiază medicina.

Cununiă. Ni-se anunță, că d-l Dr. Iulian Chitul medic în Betlean și d-ra Aurelia Precup își vor serba cununiă în 22 Noemvrie în biserica gr. cat. din Rebrišóra.

Pentru soția lui Bresci. O soire curiôsă a sosit decurând în Roma dela New-York. E vorba adevă, că în New-York o societate a voit să jöce o dramă, a cărei venit a fost destinat pentru soția anarhistului Bresci, care a ucis pe regele Italiei. Reprezentația însă în momentul din urmă a fost oprită. Deja erau adunați ca la 500 anarhiști, cari au fost imprăștiați de polițiă.

Garôfe verđi. În Paris de present e la modă flôrea de garôfă văpsită verde. La Sorbonne un chemie renumit ține prelegeri despre modul cum se pot da florilor colorii artificiale. Aceste prelegeri sunt ascultate de damele din societatea mai alésă parisană. Descoperirea garôfei verđi se atribuie unei întemplerii. O fată ténără, care făcea flori artificiale, într'o di din greșelă a scăpat câte-va picături de anilin într'un ol (ghiveciu) cu flori, în care se afla o garôfă albă. Spre marea ei mirare fata observă, că colôrea albă a garôfei deveni palidă și în fine se înverđi de tot. De descoperirea acosta neașteptată s'a folosit și în mod practico, așa că ziua a doua a trimis în tîrg o mulțime de garôfe verđi, pe cari le-a vëndut bucata cu câte 2—3 franci. Polițiă însă a oprit vëndarea acelor flori, pe motiv, că astfel de flori și numai mirosindu-le se pöte omul otrăvi. Acosta însă e o măsură de precauțiune prea esagerată, deöce s'a constatat, că anilinel nu e veninos. Tot cu anilin se văpsesc și ôușle de Pascl.

O femeia îmbrăcată bărbătesce. O femeie, anume Rosalia Palatini, vëndătoare

ambulantă, a fost arestată la Geneva, fiindcă era îmbrăcată în haine ce nu aparțineau sexului ei. Ea a declarat, că e lombardă, și că s'a îmbrăcat în totdeuna în haine bărbătesce. S'a cerut informațiuni la toate polițiile din Italia.

Desvölirea statuei lui Pușkin. Țilele trecute s'a făcut cu mare solemnitate desvölirea statuei renumitului poet rus Pușkin în Zarkoje-Selo. Statua a fost ridicată pe locul unde Pușkin și-a trăit tinerețele și a scris prima poesă. La actul desvölirii au participat și numeroși membri din casa imperială rusescă. După binecuvântarea statuei micii principii Ioan și Gavriil Konstantinovicii au pus pe pedestalul statuei o frumoasă cunună. După ei mulțime de deputațiuni au presărat flori în jurul monumentului.

3. Experiența de mai mulți ani au constatat, că la suferințe de stomac folosirea cunoscutelor *prafuri seidlitz ale lui Moll*, au efect vindecător, și sunt de preferit altor medicamente. Întăresc stomacul și curăță sângele. Prețul unei cutii originale 2 corône. Se pot căpéta zilnic prin postă cu rambursă, dela farmacistul A Moll lift-rantal curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provinciă se se cêră preparatul A. Moll provêdit cu marca de contraventie și subscriere.

Condițiile de pace cu China.

Țiarului „Times“ i-se anunță din Peking prin Taku cu data de 11 l. c., că ambasadorii străini au decis definitiv, că după aprobarea guvernelor lor să comunice reprezentanților chineși următoarele condițiuni, ca basă a tratatului de pace :

1. China să ridice un monument marelui ambasador german Br. Ketteler pe locul unde el a fost ucis și principiile imperial să fie trimis în Germania pentru a preda o scrisoare împăratului, în care acesta să cêră scuse.
2. China să execute pe cei 11 funcționari criminali și pe principii, ale căror nume ambasadorii le-au comunicat.
3. Acolo unde au fost turburări, să se suspendeze pe timp de 5 ani cercetările provinciale.
4. Pe viitor toți acei funcționari, cari nu manifestă destul zel în împedecarea esceselor contra străinilor, să fie demisionați și pedepsiți.
5. China să plătească o indemnizare.
6. Ciung-li-Jamenul să fie desființat și pentru agendele lui să fie numit un ministru de esterne.
7. Cu împăratul Chinei să se pötă comunica în mod cuviincios.
8. Taku și celelalte forturi să fie demolate și să se interđică importul de arme și proviziuni.
9. Spre apărarea ambasadelor din Peking să rămână în Peking o garnisonă stabilă și pentru susținerea legăturii Pekingului cu marea încă să se institue garnisone.
10. Timp de doi ani să se afișeze în tot imperiul proclamațiuni, în care să se condamne mișcarea Boxerilor.

În despăgubirea ce este de a-se plăti de China s'a luat și despăgubirea acelor Chinezii, cari au fost păgubiți, fiindcă au stat în serviciul streinilor. Despre despăgubirea creștinilor indigeni nu se face amintire. Cuvintele de „misionar“ și „creștin“ nu se cuprind în nota acosta.

Biroul „Leffan“ primesce din Washington soirea, că pretensiunile esagerate ale puterilor au provocat un mare rens la guvernul american. Acest guvern este contra esecutării principilor și funcționarilor criminali, și a pretensiunii dedespăgubire în suma de 600 milioane tael (2000 milioane corône). Cu toate acestea guvernul american se alătură în principiu la propunerile puterilor chiar și din punct de vedere al solidarității. America însă a îndrumat pe reprezentantul ei, să-și dea silința a modera pretensiunile.

„Daily Mail“ dă soirea, că Anglia a protestat în mod energetic la Petersburg pentru insultele repetate aduse drapelului engles în China.

Soția secretarului ambasadei franceze din Peking Berteux sosită în Paris povestea,

că nevestele ambasadorilor și atașatorilor s'au luptat și ele contra asedianților, aruncând asupra lor cu câtran aprins.

Mareșalul de Waldersee anunță din Peking, cu data de 8 Noemvrie, că maiorul Graham cu două companii de infanterie, două escadrone de cavalerie, și două baterii a sosit la Tung Po, la nord-est de Peking, venind din Tientsin. El a avut o întâlnire cu Boxerii.

Din diecesa Aradului.

Șiria, 25 Octomvre 1900.

Onorată Redacțiune!

La cele publicate de mine în n-rul 194 al prețuitei „Gazete“ a răspuns d-nul Ioan Petran prin o întempinare mai lungă, în care laudându-se pe sine *recunosce*, că *densus nu are calificațiunea de profesor*, fiindcă provocarea sa la o notiță din „Biserica și Școala“ nu înlocuesce diploma de profesor. Și rămâne deci constatat, că d-sa nu putea fi numit nici director la școala de fete din Arad.

Cestiunea cu calificațiunea, séu mai bine ăis neocalificațiunea d-lui Petran fiind pe deplin lămurită, trec la a doua cestiune.

D-l Petran laudă noul sistem bisericesc dela Arad, amintind între altele, că consistoriul a creat 2 stipendii pentru 2 învățătore, spre a-se califica pentru școlile medii. Acest lucru s'ar păré tare frumos în teorie, în practică însă a scos la ivelă, că unul din aceste stipendii s'a conferit unei nepöte a d-lui referent școlar R. Ciorogariu, ăr al doilea unei cumnate a d-lui secretar consistorial I. Ștefanuț.

Inregistrez faptul acesta fără comentariu.

Și ca să se vadă, ce se lucrăză dela Arad în interesul educațiunei, mai adaug următorul fapt: a fost țilele trecute o alegere de învățătore în Cuvin, și spre mahnirea poporului, care simte și susține școlile confesionale, dintre mai multe recurențe, între cari unele cu calificațiune laudabilă, a fost alésă cea mai puțin calificată, în urma presiunei unui consistorialnicii în frunte cu G. Purcariu.

Presiunea pentru a-se alege de învățătore recurenta cea mai puțin calificată s'a întemplat din motivul, că învățătore alésă este fiica unuia dintre aderenții și slujbașii noului sistem. Alegerea a decurs fôrte sgomotos și ômenii de bine din Cuvin au cerut nimioirea alegerii, arătând, că s'au făcut presiuni și corteșiri nepermise. Consistoriul însă cu toate acestea a aprobat alegerea.

Ceea-ce țice d-nul Petranu, că afirmarea mea, că *densus ca preot în comuna noastră nu a predicat niciodată*, e lipsită de ori-ce temei — este o aserțiune lipsită și de temei și de adevăr, fiindcă d-nul Petranu cât timp a fost în comuna noastră și-a deschis glasul cătră popor numai o singură dată, și adevă, că ocaziunea instalării d-sale ca preot, — de aici încolo nimenea nu l'a mai auzit predicând. Acesta e adevărul.

Podogoreanu.

Mulțamită publică.

Pentru simpatia, ce cu bună-tate ni-s'a dovedit din incidentul morții și înmormântării fiicei noastre unice și scumpe *Margareta Makoldy*, aducem mulțumirile noastre prea simțite.

Jubnicii părinți,

DIIVERSII.

Un nou tun american. — Revista „Scientific American“ dă amănunte asupra unui nou tun american de 406 milimetri, primul dintr'o serie de tunuri monstre destinate la apărarea cöstelor Statelor-Unite, și a căror repartițiune va fi următoarea: 18 la New-York, 10 la San-Francisco, 8 la Boston, 4 la Hampton Roats. Acest tun are 15 metri lungime; diametrul său exterior este de 1. m. 52 la basă și 0.72 c. m. la gură. Greutatea sa totală este de 136 de tone. Proiectilele au o lungime de 1. m. 62, și vor putea fi asvirlite la o distanță de 33 de kilometri. Punctul cel mai ridicat al traiectoriei va ajunge în acest caz, la o înălțime de 9300 metri.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Măior.

(Va urma.)

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

Scrieri istorice.

Memorii din 1849—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„Tera noastră“. Descrierea părților Ardealului dela Murș spre miadă-diși valea Murșului, de **Silvestru Moldovan**, — e o scriere unică în felul său, atât de călduros apreciată de întreaga diaristică română. Cu deosebire din bibliotecile populare ea n'ar trebui să lipsescă. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr.)

„Pintea Vitezul“, tradițiun, legende și schițe istorice, de **Ioan Pop-Reganul**. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

„Românul în sat și la ôste“. Aceasta este ritul unei noue cărți, ce d-l **Ioan Pop Reganul**, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 10 cr., cu posta 13 cr.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. **Francisc Rieger** anul trecut în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, 6r altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 40 cr. (plus 3 cr. porto.)

„Reflexiuni fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi Laszlo intitulat „Azs olah nyelv és nemzet megalakulása“, ăcrisă de Arghirobarb. Prețul 40 banî.

„David Almășianu“, schițe biografice de **Ioan Popea**. Broșura ăcsta, presentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

„Povestea unei corone de oțel“, de **G. Coșbuc**. În istoria ăcsta ni-se arată oglinda viună a faptelor mărețe, prin cari a trecut România până a ajuns la independență. Scenele ce se descură din războiul pentru neatărnare, sunt la culme mișcătoare și însuflețitoare. Cartea e provădută cu numeroase portrete și ilustrațiuni. Preț. 75 cr. (cu posta 80 cr.)

„Războiul pentru neatărnare“, de **George Coșbuc**, o carte nu numai că se pôte de interesantă, bine scrisă și atrăgătoare, dăr tot-odată și cea mai efțină între cărțile românești, apărute până acum. Un exemplar în format mare 8° de 233 pagine numai 50 cr. (porto 55 cr.)

Istoria lumii, „tălmăcită de preotul **Constantin Morariu** din cartea nemțescă a D-rului Th. B. Weltar. Partea I și II, fiă-carei parte câte cu 50 cr. (cu porto 55 cr.)

Zarandul și munții apuseși ai Transilvaniei, descriere de **Silvestru Moldovan**. Cu 9 ilustrațiuni și o schiță. E o carte tot atât de prețiosă și rară în felul său, ca și cea dintăi. Recomandăm și ăcastă carte pentru bibliotecile populare, cum și pentru toți Românii, cari vor să-și cunoască țera și nemul lor. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr.)

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Ideii fundamentale în economia politică de **Ioan Socaciu**, vechi profesor la școlele com. r. din Brașov. Prețul 65 cr.

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de **I. C. Panțu**. Arată calcularea intereselor pe ani, pe luni și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple esplicate amănunțit. Prețul 40 cr. + 3 cr. porto.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de **I. C. Panțu**. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandațiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupone etc. Prețul 1 fl. 60 cr.

Un capitol din Contabilitatea dublă de **I. C. Panțu**, prof. la școala com. r. superiôră din loc. Tracteză principiile contabilității duble ilustrate cu diferite exemple, pe cari studiindu-le cu atențiune, pôte ori și cine să învețe ținerea socotelor în economia proprie și în afacerile comerciale. Prețul 50 cr. + 5 cr. porto.

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de **I. C. Panțu**. ăcastă nouă broșură conține: **afacerile de credit cambial și afacerile de bancă**. Prețul broș. 2 corone (+ 10 banî porto).

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Novembre n. 1900.

Renta ung. de aur 4%	114.98
Renta de corone ung. 4%	90.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.65

Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis. 117.50	
Bonuri rurale ungare 4%	91 —
Bonuri rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin .	141.—
Renta de argint austr.	98.15
Renta de hârtie austr.	97.60
Renta de aur austr.	115.05
Losuri din 1860.	133.66
Acții de-ale Băncei austro-ungară .	16.99
Acții de-ale Băncei ung. de credit. 668.—	
Acții de-ale Băncei austr. de credit. 663.50	
Napoleondori.	19.10
Mărci imperiale germane	147.70
London vista.	240.65
Paris vista	95.85
Rente de corone austr. 4%	98.45
Note italiene	90.65

Cursul pieței Brașov.

Din 15 Novembre. 1900.

Banonota rom. Cump. 18.90	Vënd. 18.96
Argint român. Cump. 18.80	Vënd. 18.88
Napoleond'ori. Cump. 19.14	Vënd. 19.20
Galbeni Cump. 11.20	Vënd. 11.30
Ruble Rusesci Cump. 127.—	Vënd. —

MUSICALE

Cataloge se trimit franco și

gratis pentru

Clavire
Harmonium
Violine
Cello
Citere
Kammermusik
Orchestre
Ghitare
Căntece
Humoristica
Coruri
Duete, Terzete
Studii
etc. etc.

OTTO MAASS
Deposit și asortiment de musicale,
VIENNA,
VI/2 Mariahilferstrasse 91.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lequire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai carboase la stomach și pântee, în contra cărcelor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încee. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.—

Falsificațiunile se vor urmări pe cale jutecătorescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răcělă. Prețul unei sticle originale plumbate, Corone 1.80.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metodu cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinei bucăți Corone 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al carții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provincia se efectuează glicic prin rambursă postală.

La deposite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kelleman și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov
Valabil din 1 Octomvre st. n. 1900.

Plecarea trenurilor din Brașov

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ôra 5-8 min. dimin.
- II. Tr. accel. (peste Clușiun) la ô. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ôra 7-48 min. sêra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la ôra 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la ôrele 11 a. m.
- III. Trenul accel. la ôra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiun).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la ôra 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad, Ciuc-Szereda, la ôra 3-20 min. nôptea.
- II. Trenul mixt la ôra 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la ôra 3-15 m. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zernesci (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la ôra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la ôra 5-26 min. p. m.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la ôra 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la ôra 8-50 min. a. m.
- I. Trenul de pers. la ôra 3-15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul de persoane la ôra 8 dim.
- II. Tr. accel. peste Clușiun la ô. 2-9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ôra 10-25 min. sêra.

Dela București la Brașov:

- I. Trenul accel. la ôra 2-18 min. p. m.
- II. Trenul pers., la ôra 9-27 min. p. m.
- III. Trenul mixt, la ôra 5.— min. dim. (ca-e circulă numai Vinerea dela Predeal).

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la ôra 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda și Ciuc-Gyimes).
- II. Trenul de pers. la ôra 1-51 m. p. m.
- III. Trenul mixt, la ôra 6-48 m. sêra (are legătură cu Ciuc-Szereda).

Dela Zernesci la Brașov (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la ôra 7-2 min. dim.
- II. Trenul mixt la ôra 1-12 min. p. m.

Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la ôra 8-25 m. dim.
- III. Trenul de pers. la ôra 1-51 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ôra 6-48 min. sêra

A V I S.

Prenumerățiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potă face și reino ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebî, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou se binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta orî-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couvercle, în totă mărimea.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE și DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.